فرهیختگان دانشگاه

شماره مسلسل ۳۷۸۲ | چهارشنبه ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۹ | ۲۶ رمضان ۱۴۴۱ | ۲۰ می ۲۰۲۰ | شماره ۳۰۴۴

Wed | 20 May 2020 | vol.11 | No. 3044 | 16 Pages

www.Fdn.ir

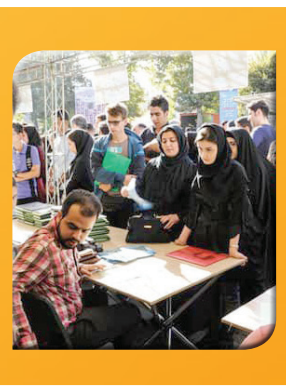

احتمال آغاز سال تحصیلی دانشجویان جدیدالورود از بهمن ماه

۵»

فضای دانشجویی زنده به مطالبه‌گری است

۵»

تمهیدات دانشگاه آزاد اسلامی برای امتحانات پایان ترم

۳»

«فرهیختگان» در گفت‌وگو با اساتید دانشگاه‌های مختلف کشور آموزش‌های مجازی ارائه شده در دوران کرونا را بررسی کرد

سود و زیان آموزش مجازی

عکس: آنا

۵»

«فرهیختگان» از وضعیت وخیم مراکز آموزشی انگلیس به دنبال شیوع ویروس کرونا می‌گوید

دانشگاه‌های انگلیس در خطر ورشکستگی

۶»

۵ چه‌خبر از دانشگاه

تمهیدات دانشگاه آزاد اسلامی برای امتحانات پایان ترم

احمد حیدری، سخنگوی دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به مصوبه هیات رئیسه دانشگاه درخصوص برگزاری امتحانات پایان ترم جاری، گفت: «درخصوص نحوه برگزاری امتحانات پایان ترم جاری، تاکنون منتظر اعلام ستاد ملی مقابله با کرونا بوده‌ایم. کلاس‌های آموزشی و جبرانی تا ۱۷ خردادماه به‌صورت مجازی ادامه خواهد داشت.» وی ادامه داد: «از ابتدای هفته جاری، اساتید در همه مقاطع تحصیلی در واحدهای دانشگاهی حضور دارند تا پاسخگوی سوالات و اشکالات دانشجویان باشند.» حیدری با اشاره به تصمیم هیات رئیسه دانشگاه آزاد به‌منظور جلوگیری از ترددهای غیرضروری و رفاه‌حال دانشجویان و عدم بازگشایی خوابگاه‌ها جهت رعایت مسائل بهداشتی، گفت: «براساس تصمیم اتخاذشده در هیات رئیسه، دانشجویان دانشگاه آزاد می‌توانند برای شرکت در امتحانات پایان ترم، در واحد دانشگاهی محل زندگی خود یا نزدیک‌ترین واحد دانشگاهی محل سکونت‌شان حضور یابند و نیازی به مراجعه به واحد دانشگاهی اصلی خود نیست.» معاون امور مجلس و ارتباطات اجتماعی دانشگاه آزاد خاطرنشان کرد: «دانشجویان باید پیش از شروع امتحانات ترم جاری به واحد دانشگاهی مورد نظر خود مراجعه و با ارائه پرینت انتخاب واحد و زمان‌بندی امتحانات، درخواست خود مبنی بر حضور در جلسات امتحانی در واحد مذکور را ارائه کنند. بر این اساس، سوالات امتحانی، همان سوالات واحد مبدأ خواهد بود که با ارسال به واحد دانشگاهی مورد نظر دانشجو، در اختیار وی قرار خواهد گرفت.» سخنگوی دانشگاه آزاد در پایان تاکید کرد: «دستورالعمل مربوطه طی هفته آینده به واحدهای دانشگاهی ابلاغ خواهد شد.»

آموزش و مهارت‌آموزی نیروی کار از ارکان مهم رسیدن به جهش تولید است

سید محمد بطحائی، معاون دانشگاه و رئیس سازمان سمای دانشگاه آزاد اسلامی در جلسه «بررسی چالش‌ها و راهکارهای توسعه آموزشکده‌های فنی‌وحرفه‌ای سما» که به‌صورت ویدئوکنفرانس برگزار شد، بر ضرورت چابک‌سازی دانشگاه و سازمان سما اشاره کرد و گفت: «با چابک‌سازی مجموعه دانشگاه و سازمان سما بسیاری از معضلات و چالش‌ها برطرف خواهند شد.» وی با بیان اینکه سازمانی چابک است که بهترین تصمیم را در کم‌ترین زمان ممکن بگیرد، خاطرنشان کرد: «چابک بودن سازمان شرط موفقیت در فضای رقابتی است؛ از این‌رو در مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی به‌دنبال راهکارهای چابک‌سازی هستیم.» رئیس سازمان سمای دانشگاه آزاد اسلامی با تاکید بر اهمیت سرعت‌بخشی به فرآیندهای تصمیم‌گیری و اجرایی شدن امور و کاهش هزینه‌های عملیاتی، خطاب به معاونان و دبیران شوراهای نظارت و هماهنگی سمای واحدها، افزود: «در حوزه سما ما مسئولیت ظرفیت‌سازی را برعهده داریم و شما در مقابل باید از ظرفیت‌های ایجادشده به‌نحو احسن استفاده کنید.» بطحائی با اشاره به فرصت بسیار ارزشمند ایجادشده در زمینه توسعه مهارت‌آموزی و تاکیدات مقام معظم رهبری درخصوص جهش تولید، گفت: «یکی از ارکان ضروری و مهم رسیدن به جهش تولید، آموزش و به‌ویژه مهارت‌آموزی نیروی کار است که ما باید با امکانات در اختیارمان بیشترین استفاده را از این فرصت داشته باشیم.» رئیس سازمان سما در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به تدوین و ابلاغ شیوه‌نامه مدارس عالی مهارت از معاونان و دبیران شوراهای نظارت و هماهنگی خواست با اقدام به‌موقع و سریع خود نسبت به اجرایی شدن آن گام بردارند و درصورت مشاهده هرگونه ایراد و خلأ در این بخشنامه موضوع را به مدیران مربوطه در حوزه ستادی- برای رفع آن در کم‌ترین زمان ممکن- گزارش دهند.

آمادگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد برای برگزاری کارگاه‌های عفاف و حجاب

محمد شریفانی، مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در سازمان مرکزی دانشگاه آزاد با اشاره به برگزاری جلسه نمایندگان تشکل‌های دانشجویی با رهبر معظم انقلاب، گفت: «طبق معمول سنوات گذشته، ماه مبارک رمضان امسال هم مانند هرسال شاهد برگزاری نشست صمیمانه، ارزشمند و پربار مقام معظم رهبری با جمعی از دانشجویان بودیم. برای ما جای بسی افتخار است که رهبر معظم انقلاب به دانشگاهیان و فضای دانشگاهی عنایت ویژه دارند و هرسال پربارترین محفل صمیمی خود را درجمع دانشگاهیان قرار می‌دهند. امسال با توجه به شرایط ویژه کشور، باز هم پررونق‌ترین جلسه رهبر معظم انقلاب، جلسه ایشان با دانشجویان بود.» وی ادامه داد: «به نظر بنده مقام معظم رهبری در جلسه امسال خود با دانشجویان که به‌صورت ارتباط تصویری برگزار شد، روشمندتر از سال‌های گذشته محورهای ۱۰ گانه بسیار ارزشمندی را از قبیل احیای پرچم آرمانخواهی، مطالبه‌گری، روشمندکردن مطالبه‌گری، گفتمان‌سازی در مسائل کشور، مساله معنویت، حجاب و بحث امید که امروزه یکی از ضروری‌ترین نیازهای کشور است و از همه مهم‌تر موضوع جوانان و عنایت ویژه و تاکید بر به کارگیری جوانان در عرصه‌های مختلف کشور را مطرح کردند.» مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی خاطرنشان کرد: «پرداختن به ابعاد مختلف دیدگاه‌های مقام معظم رهبری فرصت گسترده‌ای می‌خواهد، آنچه با اشاره رهبر معظم انقلاب اسلامی به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها مربوط می‌شود، برنامه‌ریزی و ارائه راهکار است. به‌زعم بنده از مهم‌ترین نکاتی که ایشان بر آن تاکید داشتند تقویت مبانی اعتقادی جوانان است، از این‌رو دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی این آمادگی را دارد که به‌حسب مسئولیت ذاتی خود که برگرفته از قرآن کریم است، به موضوع تقویت مبانی اعتقادی و معرفتی دانشجویان بپردازد.» شریفانی با بیان اینکه پیامبر گرامی اسلام(ص) همواره چهاربرنامه را در راس برنامه‌های خود مورد تاکید قرار می‌دادند، اظهار داشت: «در این بین دوبرنامه به تقویت مبانی معرفتی مرتبط می‌شود؛ تلاوت و تعلیم قرآن، به‌عنوان مقدمه تزکیه و حکمت‌پروری در دستورکار رسول اکرم(ص) قرار داشت، زیرا تا زمانی که ما فهمی دقیق از قرآن کریم نداشته باشیم و مبانی فکری و اعتقادی خود را تقویت نکنیم، نوبت به امر و نهی نمی‌رسد.» وی افزود: «دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی آمادگی دارد در حوزه‌های عدالتخواهی و تمدن‌سازی، به‌منظور تعریف مساله عدالت و راهکارهایی که ما را به این مسیر هدایت می‌کند و آسیب‌های احتمالی آن کارگاه‌هایی را برگزار کند. هرچند این موضوع همواره در کشور مطرح بوده، اما هنوز به‌دلیل پیچیدگی و اهمیت مسائل مربوط به عدالت و تمدن، تعریف شفافی از آن نشده و همچنان جای بحث دارد تا بتوانیم راهکارهای این مساله که از مسائل معرفتی است و به‌دلیل اهمیت آن آسیب‌هایی در پی دارد، بررسی و تبیین کنیم.» مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به توصیه رهبر معظم انقلاب درخصوص مساله حجاب و حیای اسلامی در دانشگاه‌ها، گفت: «مقام معظم رهبری در موضوع حجاب بسیار لطیف و صمیمانه، به‌دانشجویان توصیه‌هایی پدرانه داشتند تا به‌این مساله دینی اهمیت ویژه قائل باشند. از دانشجویان عزیز انتظار می‌رود که به‌صورت ویژه این توصیه رهبر معظم انقلاب را مورد عنایت قرار دهند.» شریفانی خاطرنشان کرد: «از آنجا که دانشگاه عرصه علم، دانش و فرهیختگی است، لازم است قبل از هر دستورالعمل اجرایی‌ای به مبانی فکری و اعتقادی موضوعات بپردازیم. به‌همین دلیل دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی اعلام آمادگی می‌کند که جلسات هم‌اندیشی با حضور اساتید و دانشجویان برگزار کند. همچنین، این دفتر نهاد برای تبیین فلسفه عفاف و حجاب و آسیب‌هایی که در این زمینه وجود دارد، آثار و فواید حجاب در عرصه خانواده و سبک زندگی و پاسخگویی به سوالات و شبهات آمادگی برگزاری کارگاه‌های معرفتی را دارد.» وی تصریح کرد: «همانطور که می‌دانیم امروزه موضوعاتی که صبغه دینی دارد، مورد هجمه دشمنان قرار گرفته و شبهات فراوان این ارزش‌ها را مورد هجمه قرار داده است، با توجه به این موضوع دفتر نهاد آمادگی دارد که به شبهات مطرح‌شده در این حوزه پاسخ دهد.» شریفانی ادامه داد: «توصیه دیگری که دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی برای آن برنامه‌ریزی می‌کند، موضوع معنویت است؛ معنویت یک بعد بیرونی دارد که در مسجد و هیات و مراسم مذهبی تجلی و ظهور می‌یابد و بعد درونی معنویت هم پرداختن به مسائل اخلاقی و ارزش‌هاست. شاید بحث وحدت حوزه و دانشگاه که یکی از توصیه‌های امام(ره) و مقام معظم رهبری بوده است، به این دلیل باشد که همواره در حوزه‌های علمیه مسائل اخلاقی و معنوی به‌صورت شاخص مورد توجه قرار داشته، به‌طوری که در حوزه‌های علمیه افرادی همچون شیخ انصاری در اصول استاد آیت‌الله شوشتری بودند و در اخلاق شاگرد ایشان بودند و پنجشنبه حوزه‌ها تعطیل بود تا طلاب به مسائل اخلاقی و معنوی بپردازند.» مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی در پایان گفت: «با توجه به اهمیت این موضوع از همه ائمه جماعات واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی درخواست می‌کنم که در کنار مسائل عبادی و اقامه نماز، توصیه‌های اخلاقی، معنوی و برنامه‌های منسجم معنوی و سفارش‌های ۱۰ گانه مقام معظم رهبری به‌ویژه در حوزه حجاب و معنویت را مدنظر داشته باشند.»

سومین جلسه هیات اندیشه‌ورز واحد علوم‌وتحقیقات برگزار شد

سومین جلسه هیات اندیشه‌ورز دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم‌وتحقیقات روز یکشنبه ۲۸ اردیبهشت با حضور عبدالحسین خسروپناه معاون علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد اسلامی و جمعی از استادان فرهیخته حوزه علوم انسانی به‌صورت ویدئوکنفرانس برگزار شد. در این جلسه خسروپناه پس از تقدیر از مباحث مفید مطرح‌شده در جلسه پیشین هیات اندیشه‌ورز درخصوص برگزاری دوره‌های پست‌دکتری، بر ضرورت راه‌اندازی این دوره‌ها در واحد علوم‌وتحقیقات تاکید کرد. معاون علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به امکان جدید برگزاری دوره‌های مجازی در واحد علوم‌وتحقیقات، گفت: «این عرصه ابزاری مهم برای تحقق برنامه‌های توانمندسازی دانشجویان و استادان است.» همچنین اعضای هیات اندیشه‌ورز به مباحثی ازجمله ورود عملی هیات اندیشه‌ورز در فضاهای بحرانی، مدیریت دانش، استفاده از فرصت ایجادشده برای جذب و تحصیل دانشجویان خارجی به‌صورت مجازی و تولید درسگفتارهای مجازی توسط واحد علوم‌وتحقیقات و بررسی دقیق مسائلی چون اصلاح فرآیندهای اداری، آموزشی و پژوهشی و چابک‌سازی اشاره کردند. گفتنی است، سلیمانی، معاون آموزشی واحد علوم‌وتحقیقات، در این جلسه گزارش جامعی از فعالیت‌های گسترده واحد در زمینه اجرای برنامه آموزش مجازی ارائه داد و اعضای هیات نیز از تلاش‌های انجام‌شده تقدیر کردند.

۵ یادداشت

پتانسیل‌های دانشگاه آزاد اسلامی برای تحقق جهش تولید

مهدی زواری

معاون پژوهشی واحد ارومیه و رئیس شورای پژوهش استان آذربایجان‌غربی

امسال به مناسبت شروع سال جدید و در ادامه سنت سالیان قبل، رهبر انقلاب «جهش تولید» را به عنوان شعار سال انتخاب و بر محسوس شدن آن در زندگی مردم تاکید کردند. تعبیر و انتخاب هوشمندانه‌ای که تحقق آن می‌تواند راهگشای برون‌رفت از بسیاری از مسائل جامعه امروز ما باشد. امری که بی‌شک یاری و همکاری همه ارگان‌ها و نهادها و سازمان‌های مختلف کشور را می‌طلبد. حوزه آموزش عالی و دانشگاه‌ها به عنوان یکی از بخش‌های اساسی کشور که به پرورش و تربیت نیروی نخبه جوان می‌پردازد و به مسائل مختلف از منظر علمی ورود می‌کند یکی از اساسی‌ترین ارکان برای تحقق این شعار است چراکه نیروی انسانی لازم را دارا بوده و نیز در این راستا از ابزار علمی نیز به‌خوبی می‌تواند بهره بگیرد.

خوشبختانه در دوره جدید مدیریت دانشگاه آزاد این پتانسیل به‌خوبی شناسایی شده و بر این اساس تغییرات ساختاری قابل‌توجهی در سازمان مرکزی و واحدهای دانشگاهی اتفاق افتاده است که در تحقق جهش تولید می‌تواند نقش ارزنده‌ای ایفا کند و از آن جمله می‌توان به تفکیک فعالیت‌های پژوهشی بنیادی در قالب پژوهشگاه مرکزی و نیز ایجاد معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری اشاره کرد. بخشنامه‌های صادر شده اخیر در حوزه پژوهش نشان از عزم جدی مسئولان دانشگاه جهت ایجاد تحول در نظام تحقیقاتی و سوق دادن آن به سمت پژوهش‌های کاربردی و مشارکت در حل مشکلات کشور و انجام طرح‌های کلان ملی است. از این جمله می‌توان به شیوه‌نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی در صنعت اشاره کرد که راهی جهت مداخله مستقیم و علمی اساتید در مراکز صنعتی و تولیدی و ایجاد تحول در این بخش است. گسترش مراکز تحقیقاتی و تشکیل کانون‌های صنعت و جامعه از دیگر برنامه‌های ارزنده دانشگاه است که در جهت رفع مشکلات صنعت و مشارکت افراد باتجربه خارج از دانشگاه در طرح‌های مشترک دانشگاهی و اتاق‌های فکر دانشگاه ایجاد شده است. تشکیل سراهای نوآوری در استان‌ها گام مهم دیگری در راستای تبدیل ایده به محصول با ملاحظه توانمندی‌های منطقه‌ای هر استان است و یک زیست‌بوم فناوری را ایجاد می‌کند که دانشجویان با ایده‌های خلاقانه در آن آموزش‌ها و دوره‌های لازم را می‌بینند تا بتوانند در قالب شرکت‌های دانش‌بنیان و استارتاپ‌ها از سرا وارد فعالیت‌های تجاری در جامعه شوند و به جهش تولید کمک کنند.

همچنین ایجاد دبیرخانه علمی در جهت شناسایی و نظارت بر تحقیقات تحصیلات‌تکمیلی و جهت‌دهی آنها برای حل مسائل بومی، منطقه‌ای و کشوری توسط نیروی تحصیلکرده دانشگاهی، نویدبخش ورود قشر فرهیخته برای حل مسائل کلان و خرد کشور از طرق علمی است. این برنامه که در قالب طرح پایش آزاد در دانشگاه درحال اجراست با تعیین برنامه‌های علمی برای واحدهای استانی و با تشکیل کارگروه‌های مختلف نیازمندی‌های عملی هر برنامه علمی را احصا کرده و از رهیافت‌های مختلف به حل مساله می‌پردازد که هرکدام می‌تواند یک زمینه تحقیقاتی را شامل شود.

انتظار می‌رود با توجه به تاکید مقام معظم رهبری بر جهش تولید، برنامه‌ریزی‌ها به گونه‌ای باشد که این حجم از تحول در ساختار دانشگاه در سطوح واحدهای دانشگاهی نیز با همیاری اساتید و صاحب‌نظران از قالب ساختاری به سطح عملیاتی رسیده و قدمی جدی در مشارکت دانشگاه‌ها و به‌خصوص دانشگاه آزاد اسلامی در تحقق این شعار ملی برداشته شود. همچنین امید است تمامی سازمان‌های غیردانشگاهی نیز در این مسیر دانشگاه‌ها را همراهی کرده تا با یاری خداوند متعال میهن عزیز اسلامی در مسیر توسعه و شکوفایی اقتصادی و اتکا بر توان داخلی قرار گیرد و به قطب تولیدی و اقتصادی منطقه تبدیل شود.